

VALMIERAS ĶĪMIKIS

VALMIERAS STIKLA SKIEDRAS RŪPNĪCAS PARTIJAS KOMITEJAS,
ADMINISTRĀCIJAS, ARODKOMITEJAS UN KOMJAUNATNES KOMITEJAS IZDEVUMS

Avīze iznāk
kopš 1979. gada 25. oktobra

CFTURTDIEN,
1986. gada 24. aprīlī

Nr. 17 (335)
Cena 1 kap.

Atsaucoties PSKP XXVII kongresā runātajam

Kvalitātes jautājums – visas tautas uzdevums

PSKP XXVII kongresā tika uzsvērts, ka starp svarīgākajām efektivitātes paaugstināšanas problēmām viena no visaktuālākajām un visneatliekamākajām ir produkcijas un darba kvalitāte. Tas ir ne vien ekonomisks, bet arī politisks jautājums. Tautas saimniecība saņiegusi tādu punktu, kad, kardināli neuzlabojot stavokli kvalitātes jomā, nevar atrisināt nevienu svarīgu ražošanas vai sociālo uzdevumu.

ARI mūsu uzņēmumā šajā jomā ir vēl daudz nepadarīta. Šogad izstrādājumu skaits ar Valsts kvalitātes zīmi samazinājies no 16 produkcijas veidiem XI piegādes beigās uz 12. Atestētās produkcijas apmērs attiecīgi samazinājies no 42,4 uz 30 procentiem. Ar šo gadu motobraucēju cepures un abi dekoratīvie audumi ir neatstājamas produkcijas sarakstā, bet pirmajā ceturksnī partraucam ražot vienu precu diegu sortimentu, kurš ir atstāts ar VKZ.

VIENPADSMITAJĀ piegāde nesam varejuši nostrādāt bez reklamācijām. No lam divas ir par lodu kvalitāti, pārējās – par motobraucēju cepurēm. Soda naudas piegāde samaksāti 10 tukstoši rubļi, no tiem 1985. gadā – divi tukstoši rubļi. Galvenie iemesli – zemas kvalitātes materiāli, sliktā apdare, tehnoloģijas neievērošana. Puse no reklamācijām par motobraucēju cepuru sliktu kvalitāti saņemam sakarā ar produkcijas sabojāšanu transportēšanas laikā. Zaudējumi no brāķa – nosacītie izgriezumi – 1985. gada sastāda 36 tukstošus rubļus, kas ir apmēram 0,15 procenti no mūsu produkcijas pašizmaksas. Galvenie iemesli – iekārtu neapmierinošs tehniskais stavoklis, nepilnīgs nodrošinājums ar rezerves daļām, lielas zonas meistaru palīgiem un audejām, dēģa svarīgā kvalitāte.

NO AUGSTĀK minētajiem skaitļiem un faktiem redzams, ka produkcijas kvalitātes paaugstināšana mūsu uzņēmumā vēl ir ļoti daudz darāms, rezerves ir ļoti lielas. Lūk, dažas no tām.

KATRA strādājošā attieksmē pret savu darbu mums jāpanāk lūzums. Katra/cēha, katra iecirkni ir cilvēki, kas regulāri ražo brāķi, bet pagaidām ar viņiem praktiski cīnās galvenokārt tehniskās kontroles daļas darbinieki. Ta, piemēram, izlases veidā pārbaudot ražotās produkcijas kvalitāti, marta vien konstatēti 638 (!) brāķa gadījumi elektrokrāšņu nodalī; spoletāvā 25 gadījumos produkcija nodota tikai

VARDS
GUNAI LABRENCEI,
tehniskās kontroles daļas
priekšniecī

uz otro pieprasījumu, šķeterētava – 42 gadījumos, 4. cēha brāķēšanas nodalī – 13 gadījumos. Sevīski divains stavoklis izveidojies ar inženiertehnisko darbinieku vīdējo postu – viņi ir ka stav maļa produkcijas kvalitātes problēmas un parasti uzņemas advokāta lomu, ja tiek izbrākta strādnieka ražotā produkcija. Nepartraukti stridi un mēģinājumi parliecināt TKD darbiniekus, ka šoreiz brāķdarim jāpiedod, jo, lūk, viņam liela apkāpes zona, augsta izstrādes norma. Ibet vajadzēja būt otrādi – tieši šiem primārajiem ražošanas vadītājiem būtu jāprasa no saviem padotajiem augsti kvalitatīvs darbs un produkcija. Sevīski savu attieksmi šajos jautājumos vajadzētu mainīt daļai maigu priekšnieku elektrokrāšņu, spoletāvas un šķeterēšanas nodalīs.

1985. GADA rūpnīcā izteikti 11 rajieni par to, ka laikus nav veikti vajadzīgie pasākumi kvalitātes nodrošināšanai un pat par apzinātu brāķa ražošanu. Diemžēl, visi šie gadījumi ir TKD darbinieku ierosināti. Izņemot 4. un 5. cēhu, nevienu vairāk tādu gadījumu, kad cēha priekšnieks būtu sodījis sev padotos inženiertehniskos darbiniekus.

LAI SEKMĪG īstenotu PSKP XXVII kongresa lēmumus, nepieciešams tālāk paaugstināt tehniskās kontroles darbinieku lomu, piegriezt lielāku vērību viņu darbam. Jābūt ļoti principiāliem katrā brāķa atklāšanas gadījumā, ka arī atklājot tehnoloģiskās disciplīnas pārkāpumus. Mūsu uzņēmumā tieši cēhos ar produkcijas kvalitātes pārbaudi nodarbojas apmēram 60 TKD darbinieku. Diemžēl, šajā darbā ne vienmēr varam uzaicināt labākos, principiālākos un apzinīgākos darba darītājus. Galvenais iemesls te ir samērā zemais atalgojums. Kadru mainība mūsu daļā vēl ir augsta, pārsniedz 20 procentus. Praktiski katrs piektais kontrolējis katru gadu pāriet darba daudz labāk atalgotās profesijās. Jācer, ka, sakarā ar nepieciešamību tālāk paaugstināt TKD lomu un pilnveidot tas darbu, tiks radīta iespēja labāku materiālo apstākļu radīšanai.

SVARĪGA problēma, kas jutami ietekmē darbu un produkcijas kvalitāti, ir materiāli tehniskā apgāde un mūsu noliktavu saimniecība.

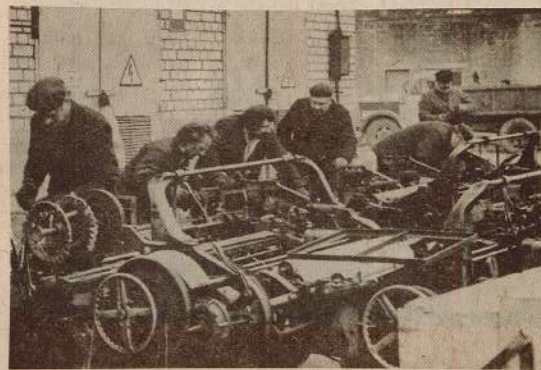
Politiskajā referātā PSKP XXVII kongresam Mihails Gorbačovs uzsvēra, ka «būtiski jāpilnveido materiāli tehniskās apgādes sistēma. Tā jāpārvērš par elastīgu ekonomisko mehānismu, kas palīdzētu tautas saimniecībai strādāt rītmiski un stabili». Pagaidām šajā sistēmā jūtamās pārmaiņas nav manāmas. Sliktā izejvielu kvalitāte, strādāšana «no rokas mutes», materiālu neizmēģinātība, piegādātāju teorija «ja negemat pretim sliktu, nedabūsīt nekādu...» ir daudzu mūsu produkcijas kvalitātes un savstarpējās neapmierinātības cēloņi. Sevīski jārunā par izejmateriāliem 5. cēham, eļļotāju izejvielām, papīra patronām, bakelīta spoļem elektrokrašņiem, izejmateriāliem 7. cēham. Tāja pat laikā arī rūpnīcā ne viss ir darīts, lai nodrošinātu kvalitatīvu materiālu saņemšanu ražošanai. Daudzi izejmateriāli gādāšanai prasībām neatbilstošās noliktavas, tiek atvesti lielos daudzumos – neievērojot garantijas laikus, joprojām gandrīz visa tara glabājas zem klajas debess. Cērams, ka šogad tiks pabeigta taras nojumes celtniecība. Par šauru kļuvusi arī gatavās produkcijas noliktava. Jāpaaugstina prasības transportstrādniekiem, jo nav pieļaujams, ka gatavo produkciju sabojā, parvedot no noliktavas uz konteineru vai vagonu.

ASA problēma ir mūsu ražošanas elastīgāka regulēšana, lai nepieļautu liekus atsevišķu sortimentu uzkrājumus tehnoloģiskajās pārējās (diegi, ilgstošāk tos glabājot, izžūst, tiek mehāniski bojāti). Pastāv arī virkne citu aktuālu problēmu, kas prasa risinājumu.

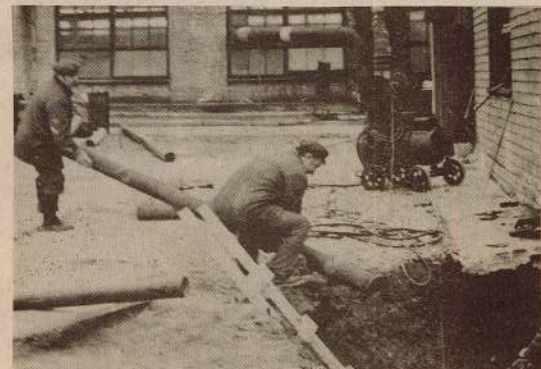
PRODUKCIJAS kvalitātes paaugstināšana galu galā ir arī produkcijas daudzuma, resursu taupīšanas un sabiedrības vajadzību pilnīgākas apmierināšanas jautājums. Kvalitātes jautājums ir visas tautas uzdevums, – tika uzsvērts PSKP XXVII kongresā, – un to iespējams atrisināt vienīgi ar visu vadības postu, visu uzņēmumu, visu darba darītāju pulciņiem, balstoties uz mūsdienu zinātnes un tehnikas sasniegumiem, masu iniciatīvu un jaunrādību. Te jāizmanto visi līdzekļi – ekonomiskie, administratīvie un audzināšanas līdzekļi. Puspasākumi šeit nav pieļaujami. Maksimāli jāmobilizē spēki, jārikojas neatlaidīgi un konsekventi, lai realizētu pieņemtos lēmumus. Ta kvalitātes jautājumus izvirza PSKP Centrālā Komiteja. Un mums šie jautājumi jārisina.

KOMUNISTISKĀ TALKA RŪPNĪCĀ

Neraugoties uz to, ka talka rūpnīcā sākās jau pirms mēneša, arī 19. aprīlī pagāja organizēti, moža noskaņojumā. Sakopta apkārtnē, mirdz līrie logi, ar ietaupītām izejvielām strādāts ražošana.

⊙ Aušanas un remontu un mehāniskā cēha viri kopīgiem spēkiem demontēja nolietojušās iekārtas.

⊙ Daugavpils iecirkņa ļaudis turpina celt piebūvi stikla šķiedras ķīmiskās apstrādes cēham.

⊙ Aušanas cēhā kopā ar kolektīvu talka strādāja arī tie, kuri tagad ir uzņēmumā citos amatos. Šķeterēšanas nodalī ar labiem rezultātiem un teicamu kvalitāti, apkalpojot pusotras zonas, maigu aizvadīja nodalīs priekšniecībe Gajina Zumente un tehnoloģe Margarita Timošina, kādreizējās darba iemaņas lieta lika apgādes daļās inženiere Dījara Bērziņa. A. I. Ēlā: pie steliem tehniskās informācijas daļās inženiere Anda Evele un bijušais meistars palīgs Jānis Adamsons.

⊙ 12. cēha autovadītāji Aleksejs Jerolejevs, Gunārs Vīgants un Guntis Bezdzelīga talkā sakārtoja automašīnu mazgātuvu.

Svinīgā sēde, veltīta I. Maijam,
notiks 29. aprīlī pulksten 19.00 teātra telpās.

Ari atgājās slēpjas rezerves

Par to, lai ikviena strādājošā acis priecētu tīrība un kārtība visapkārt, rupejas arī plaša patērēja preču ražošanas ceha strādnieces.

Pēc neilga laika produkciju sāks dot iekārta, kurai talkas dienā tika iebetonēts pamats. Strādā Juris Azarovs.

Spolētavas dienas maiņas spēkiem sakopta daļa teritorijas.

Teritorija pie rezerves daļu noliktavas un katlu mājas ieguvusi tīkamu skatu, pateicoties arī 18. ceha ļaudim meistara Antona Vaivoda vadībā.

ALEKSEJA KOZIŅECA fotoreporlāža

Vienpadsmitas piegādes laikā izmaksas uz vienu preču produkcijas rubli mūsu uzņēmuma samazinātas par 8,3 procentiem un 1985. gada līdzinājis 76,33 kapēcīkam. Uzdevums XII piegādei ir samazināt pašizmaksu par 7,96 procentiem un sasniegt 70,5 kapēcīku līmeni uz vienu preču produkcijas rubli.

Mūsu rūpnīcā ražotajai produkcijai no visas pašizmaksas 50,4 procentus, t. i., nedaudz vairāk par pusi, sastāda materiālas izmaksas. Savukārt materiālās izmaksas vislielākais īpatsvars, kopā 80 procenti, ir pamatmateriāliem (izejvielas stikla lodīšu ražošanai, eļļotāja komponenti, materiāli motobraucēju cepuru ražošanai, ķīmiskajās audumu apdarei), palīgmateriāliem, galvenokārt dārgmetāli, pirktiem materiāliem (kvarcoida stikla lodītes, grīste, CBM markas diegs). Elektroenerģijas un kurināma īpatsvars ir tikai 20 procenti.

Izejvielu patēriņš uz katru gatavas produkcijas vienību ir ievērojams. Piemēram, lai sarāžotu 1000 metru 90 cm platu 100 mikronu audumu, kura tīrais svārs ir 102,5 kilogrami, tiek patērēti 151 kg bezsarma lodīšu. Kur tad paliek šis 48,5 svara vienības? Tas ir atgājas.

Lai lodītes pārtātu auduma, cetrās galvenajās tehnoloģiskajās parējās uz 1000 metriem šī auduma atgājas ir: austuve — 6 kg, šķēteretava — 4 kg, spoļētava — 9 kg, elektrokrāšņu nodāja — 29,5 kg. Kopā pa rūpnīcu 1985. gada atgājas (rupja šķiedra, mikstās atgājas, atgriezumi) sastādīja 2965 tonnas, jeb 37 procentus no visas ražotās šķiedras. Tātad kopā pa rūpnīcu derīgas produkcijas iznākums ir tikai 63 procenti.

Jasaka gan, ka atgājas tiek normētas. Šajās normas pa visām tehnoloģiskajām parējām arī iekļaujamos (ar nelieliem izņēmumiem). Taču tas nenozīmē, ka šeit neslēpjas rezerves izmaksu samazināšanai.

Liela daļa atgāju, tiek izmantota: no tam ražo materiālu XPC, šķiedru KBO, iedzīvotājiem, realizējam saimniecības paketes, elektrokrāšņu rupja šķiedra tiek pārkausēta. Pārsiradāta tiek liela daļa atgāju, taču ne visas.

Daudzus gadus uz izgatuvu tiek izvesta kvarcoida stikla rupja šķiedra. Šis daudzums gada svārstās ap 300 tonnam, ta vērtība — 100 tūkstoši rubļu. Ta ir tikai lodīšu vērtība, taču patērēti arī gan dārgmetāli, gan operatoru darbs. Bet 100 tūkstošu rubļu ekonomija rūpnīcas pašizmaksā sastāda 0,4 procentus, par 100 tūkstošiem rubļu pašizmaksā ekonomiju stimulēšanas fonda atskaitā 6 tūkstošus rubļu.

Kvarcoidas šķiedras atgājas ne no vienas tekstilpārējās netiek izmantotas, taču tā ir dārga produkcija: vienas tonnas šķēterēta kvarcoida diega pašizmaksā ir 2400 rubļu.

Ar elektrokrāšņu mikstajām atgājām mazga grīdas, varētu teikt — izmanto lietderīgi, taču pēc tam

atved uz izgatuvu, bet ar katru tonnu bezsarma šķiedras uz izgatuvu aizved 167 kilogramus tik deficītas borskabes... Uz izgatuvu gada aizvedam arī ap 30 tonnu stiklplāksni atgāju.

Šiem jautājumiem ir nepieciešams tehnisks risinājums.

Par cik ražošanas apjomi ir lieli, tad pat neliela ekonomija kāda tehnoloģiskajā parējā uz produkcijas vienību gada rezultātā izvērsas par ievērojamam summam. Piemēram, uz katru bezsarma šķiedras tonnu rupja šķiedra ir 240—250 kilogrami. Rodot iespēju kaut vai tikai par 10 kilogramiem samazināt šīs atgājas un pārvesti las derīgajā produkcijā, gada laikā tas sastādītu elektrokrāšņu divu tūku produkciju!

Ekonomiskās saimnieciskās spēki ir daudz un dažādi. No mīnētājiem dažiem piemierim redzams, ka rezerves planotas pašizmaksas samazināšanai un pat pārsniegšanai mūsu uzņēmuma ir. Nepieciešams tikai ikviena darba vieta, ceha, iecirkni, pie katras elektrokrāsnis, stelles, spoļēšanas vai šķēterēšanas mašīnas strādāt apziņīgi, stingri ievērot visas tehnoloģiskās disciplīnas prasības, just sevi kā īstenu savu uzņēmuma saimnieku. Ar ekonomijas problemām jānodarbojas ne tikai speciālistiem un vadītājiem darbiniekiem, bet ikvienam kolektīva loceklim, kur viņš arī nesurdatu. Jo visi taču esam leimāresēti visaugstākā galarezultāta sasniegšanai.

GITA GĀTERE, rūpnīcas galvena ekonomiste

Disciplīnu un organizētību

VIENAS ĶĒDES POSMI

Velga Pētersone, dekoratīvo stikla audumu ceha vecākā tehnoloģe: Minēšu piemēru. Teiksim, 1. aprīlī cehā bija jāsarāž 4,7 tūkstoši metru dekoratīvā stikla auduma TCD-1H. Tam bija nepieciešams apmēram deviņas dienas ilgs tehnoloģiskais cikls. Tas sevi ietver ietauduma komplektāciju, auduma piesūcināšanu, termisko apstrādi, auduma fona krāsošanu, ta apdrokāšanu, apretācijas procesu, analīzes, gatavas produkcijas brāķēšanu. Pastāv speciāli normatīvi, kas nosaka terminus katram sortimentam. Saprotams, ka tas viss prasa ļoti precīzu darba organizāciju, ražošanas augstu ritmiskumu.

Bet tagad — sekojoši skaitļi. Uz 1. aprīli plata dekoratīvā auduma nepabeigta ražošana sastādīja 58 procentus. Kas attiecas uz sauro stikla audumu, tad pie normas 26 tūkstoši metru mums bija tikai... 300 metru. Beidzot, vairāk neka puse nepabeigtais ražošana bija audumam 9 1/1-100 P-18 (107). Cēlonis? Ausāšanas cehs netieklaunās izejmateriālu piegādes grafika.

Astrida Aizsilniece, ausāšanas ceha priekšniece:

Nesen notikušajā partijas rūpnīcas sapulcē runāja šķēterēšanas nodalys priekšniece Gajina Zumete. Viņa sīki paskaidroja, kaņemuma darba smaguma centrs parvietoies uz ausāšanas cehu. Atgādinašu to vēlreiz.

Pērna gāda decembra sakuma nepartrauktas stikla šķiedras ražošanas cehs pirms termina izpildīja piegādes planu. Gods un slava pirmrindas kolektīvam! Taču šis

panākums acimredzot atslābināja ceha uzņēmību, un tas savu darbu pasliktināja. Un, lū, rezultāta gandrīz visu decembi mēs, tekstilražošanas ļaudis, izjutām izejmateriālu trūkumu.

Jauno piegādē ausāšanas cehs praktiski uzskata bez pamatņu krājuma, ar lielu steļu dikstāvi. Nepartrauktas stikla šķiedras ražošanas cehs ta pa istam sāka rosties tikai janvāra vidū. Tiesa, savu uzdevumu tas izpildīja, un diegu mēs saņemam parpilnam. Taču tagad bija izveidojusies situācija, ka darba kavejumi slimbās dēļ šķēterēšanas nodalys vien aptvēra apmēram trešo daļu no visa sastāva. Šķēterēšanas nodalys nav virstīpa zonu, un glābi stāvokli bija iespējams vienīgi uz virsstundu reķina. Bija vajadzīgs vesels ceturksnis, lai apgādātu visas stelles ar pamatņiem un sasniegtu normālu darba ritmu. Tagad ar pamatņiem apgādāta visa iekārta, kas izlēlū audumus 7. ceham, bet ir steļu dikstāves, jo trūkst diega ar 80. eļļotāju.

Konkrēti par sortimentu. Pirmajā ceturksni mēs ik mēnesi pilnībā izpildījām uzdevumu auduma TCD-1 (120) izlaidē. Sauro dekoratīvo audumu TCD (90) esam palikuši parāda. Kas attiecas uz elektroizolācijas audumu, teikšu, ka nosēdzām iztrūkuma ar audumu 91-180P. Starp citu, kopš 1. aprīļa tas ietverts visas rūpnīcas ražošanas planā. Tagad ražojam šo audumu daudzumos, kas pārsniedz realizācijas daļas pieprasījumu.

Noslēguma griežos pie 7. ceha kolektīva ar lūgumu neuzņemt tik

slimīgi šo nepatīkamo audumu piegādes uzdevuma neizpildi. Jo vairāk tapēc, ka šādu gadījumu jau sen nebija. Gribu apliecināt dekoratīvo stikla audumu ražotājiem, ka mūsu cehā tiek darīts viss iespējamais, lai nodrošinātu normālu ražošanas procesu. Piemēram, tiek apgūts pusautomāts pamatņu versānā, ka arī to piesienāsim. Ar laiku tas neapsaubami dos savu labumu.

Māra Zariņa, ražošanas daļas priekšniece:

Vispirms par 80. eļļotāju. Rūpnīcā nav saņemti nevienu komponentu ta sagatavošanai. Ufās ražošanas apvienība «Himprom» vienkārsi neizpildīja līgumsaistības. Atzvaudējā ceturksni ta palika mums parāda 381 kilogramu šī materiāla. Rūpnīcas materiāli tehniskās apgādes dienests veica pasākumus, lai nepieļautu ražošanas apstāšanās. Taču tik un tā bija pazaudēts gan laiks, gan produkcija.

Tagad no Ufās esam saņemusi parādu par pirmo ceturksni. Nu ir jāpanāk, lai otrajā ceturksni nepieļautu līdzīgu situāciju. Diemžēl, daudz te atkarīgs no piegādātājiem.

Gribu pasvirīrot, ka palīhan rūpnīcas kolektīvs strādā ļoti saspringtos apstākļos. Mūsu problēmas ļoti zināmas, tapēc neuzskaitīsim tas. Taču gribu uzsvērt, ka tagad, kā nekād, nepieciešami sevišķi precīzi savstarpēji sakāri starp cehiem, rūpnīcas iekšējo piegāžu beziņu ievērošana. Visas uzņēmuma struktūrvienības ir vienas ķēdes posmi. Tapēc nepieciešama savstarpēja palīdzība, atbalsts. Tad rūpnīcai bus vieglāk izpildīt planotas uzdevumus.

VLADIMIRS KARPOVS

Atgriezoties pie publicētā

Par nepiepildīto sapni

«Valmieras Ķimika» pagājušajā numurā materiāla «Nepiepildīties sapnis» lika uzskaitītas 7 daļas, kuras jānoformē individuālie pasūtījumi. Redakcija griežas pie vairākiem vadīšiem darbiniekiem ar lūgumu komentēt šo faktu. Izrādās, ka lieta ir daudz vienkāršāka. Interesentam jāuzraksta iesniegums galvenajam inženierim, un

kopā ar darba rasejumu jāiesniedz sekretārei. Dokumentu aprites ceļš ir gars, taču pasūtītajam nav tas jāmero, dokumenti tiek novirzīti, ka to prasa instrukcija (nēsen izstrādāta). Apmēram pēc nedēļas pasūtītajam jāpazvana pa tel. 376 un jāpajinteresējas, kura mēnesi vai ceturksni ir ielplanota viņa pasūtījuma izgatavošana.

Izskam dziju līdzjutību Ligaiti Cimdīņai, tēvu pēdēja gaita pavadot.

Šķēterēšanas nodalys 3. maiņas brigādes kolektīvs

PATEICĪBA

Kopmītnes padome un administrācija pateicas 36. PTV skolotājam JOLANTAI DREIMANEI, meistārei VESMAI LINE, 6. un 3. šuvēju grupas meitenēm, kuras kopmītnē atpūtas vakarā demonstrēja jaunākos modes tērpus. Sīrsnīgs paldies arī meitenēm, kuras uzstājas ar aerobikas priekšnesumu.

LĪDZJUTĪBAS

Dzīlajās bēdas esam kopā ar VII Aiksmi, pavadot tēvu pēdēja gaitā.

13. ceha kolektīvs

Redaktore V. LEJSTRAUTA